

ХРОНІКА ПОДІЙ

Науково-практична конференція з міжнародною участю «ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ» (Дев'яті Данилевські читання) (2–3 березня 2010 року, м. Харків)

2–3 березня 2010 року, згідно з Наказом МОЗ України від 09.02.2010 р. № 1.02/11, ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського АМН України» проведено науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної та клінічної ендокринології» (Дев'яті Данилевські читання).

У роботі конференції взяли участь 441 представник з 19 областей України, міст Києва та Севастополя, АР Крим, Російської Федерації (м. Москва), Ізраїля (м. Тель-Авів) — лікарів та науковців, сфера діяльності яких охоплює проблеми експериментальної та клінічної ендокринології.

Із привітанням до учасників конференції звернулись директор ДУ «ІПЕП ім. В. Я. Данилевського АМН України» проф. Ю. І. Караченцев, проректор з науково-педагогічної роботи Харківського національного медичного університету проф. В. Д. Марковський, начальник Головного управління охорони здоров'я Харківської обласної Державної адміністрації — начальник відділу надання медичної допомоги дітям та матерям Т. П. Єфименко, заступник начальника Управління охорони здоров'я Харківської міської ради, начальник відділу лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню О. В. Мазурок.

Програму конференції склали 47 усних та 35 постерних доповідей, у тому числі з проблем діабетології — 41, тироїдної пато-

логії — 11, патології репродукції — 15, іншої ендокринної патології — 15.

Провідна доповідь, яка стала традиційною для Данилевських читань, представлена к.х.н. Ф. Г. Яременко, була присвячена результатам проведеного в ДУ «ІПЕП ім. В. Я. Данилевського АМН України» пошуку перспективних біологічно активних сполук з антитиреоїдними та імуномодуючими властивостями. Пошук таких сполук здійснено серед близько двохсот оригінальних за будовою представників різних класів гетероциклічних сполук, окремі з яких є аналогами природних речовин подібної дії. Підсумком стало виявлення трьох малотоксичних сполук зі специфічною активністю, більшою від прототипів. На думку авторів, ці сполуки можуть бути кандидатами для створення лікарських препаратів нового покоління. Ця проблема сьогодні вельми актуальна, оскільки специфічних методів фармакотерапії аутоімунних захворювань, у тому числі щитовидної залози, на тепер не існує.

За проблемою діабетології вчені експериментатори повідомили про розробку адекватних експериментальних моделей метаболічних порушень, які дозволили встановити особливості патологічних зсувів залежно від пускового чинника або поєднання несприятливих чинників, а також розвиток вже на ранніх стадіях нейро-імунно-ендокринної дисфункції (проф. М. Ю. Колесник та співавт., Запоріжжя). Встанов-

лено характер дисморфогенезу панкреатичних ostrivciv нащадків самиць з експериментальним гестаційним діабетом (к.мед.н. Т. А. Грекова та співавт., Запоріжжя). Визначено гальмуючий ефект гіпоксичного тренування на зростання глікемії та регуляцію гомеостазу інсуліну та кортикостерону у діабетичних щурів (проф. А. В. Абрамов та співавт., Запоріжжя). Доведена перспективність використання тауринвмісного препарату та кверцетину для профілактики формування таких складових метаболічного синдрому як абдомінальне ожиріння, інтолерантність до вуглеводів, інсулінорезистентність та гіпертригліцеридемія (д.б.н. Н. І. Горбенко та співавт., Харків). Встановлено позитивний вплив пептидів на перебіг цукрового діабету (ЦД), що має перспективу у створенні нових лікарських засобів із метаболічною дією (к.ф.н. Д. С. Тржецинський, Запоріжжя). Групою науковців Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАНУ (Харків) сумісно з вченими Тель-Авівського університету (Ізраїль) розроблено умови для спрямованої диференцировки мезенхімальних стромальних клітин жирової тканини людини (одержаної за умов ліпосакції) в інсулінпродукуючі клітини, що може стати основою для розробки методів клітинної терапії інсулінзалежного ЦД.

Проф. В. В. Носиков (Москва) зробив аналіз досягнень та перспектив молекулярної генетики ЦД 1 типу, ознайомив із результатами картування генів у популяції мешканців м. Москви та відмінностями цих даних з такими у популяції Великої Британії.

Традиційно на конференції значної уваги було приділено новітнім технологіям терапії ЦД. Представлено сучасні дані відносно патогенетичних аспектів інсулінотерапії та запобігання кардіоваскулярних подій у хворих на ЦД (проф. В. В. Полторак, Харків). Звернуто увагу на ключові фактори, необхідні для досягнення ефективного контролю глікемії при інсулінотерапії ЦД (проф. Б. М. Маньковський, Київ). Проаналізовано переваги сучасних інсулінів (доц. Є. М. Марцинік, Дніпропетровськ), зокрема у дітей та підлітків, хворих на ЦД (д.мед.н. О. О. Хижняк, Харків), а також за результатами дослідження A1chieve в Україні (проф.

Н. О. Кравчун, Харків). Заслухано доповідь директора ЗАТ «Індар» проф. О. П. Лазарева (Київ) про забезпечення вітчизняними препаратами інсуліну хворих на ЦД в Україні.

Патогенетичним підходам до пероральної антидіабетичної терапії були присвячені доповіді проф. В. І. Паньківа (Київ); доц. О. А. Гончарової (Харків), доц. О. М. Приступока (Київ). Проф. Н. О. Кравчун (Харків) було представлено доповнені рекомендації до алгоритму корекції гіперглікемії у пацієнтів із ЦД 2 типу.

За проблемою діабетичних ускладнень уточнені деякі патогенетичні ланки формування серцево-судинної патології, зокрема відносно ролі гіперглікемії (проф. Б. М. Маньковський, Київ), чинників запального процесу (В. О. Сергієнко, Львів; Н. В. Шляхова та співавт., Харків), ожиріння (к.мед.н. Т. Г. Старченко та спіавт., Харків; Д. В. Криворучко, Харків), гіпертонічної хвороби (проф. О. М. Ковальова, Харків; проф. С. М. Коваль, Харків). Запропоновано критерії ранньої діагностики серцево-судинних порушень у дітей, хворих на ЦД, у тому числі наявність гіперальдостеронізму (проф. Г. О. Леженко, Запоріжжя). Розглянуто сучасні уявлення відносно формування, перебігу, діагностики та лікування діабетичної полінейропатії (Т. С. Міщенко, Харків; к.мед.н. І. П. Романова, Харків). Представлено математичні моделі, розроблені для діагностики діабетичної енцефалопатії (д.мед.н. Т. Є. Михайличенко, Донецьк). Досліджено фільтраційно-екскреторну функцію нирок за метаболічного синдрому та ЦД 2 типу, що сприятиме оптимізації термінів медикаментозної корекції порушень функції нирок та попередженню прогресування діабетичної нефропатії (проф. Є. В. Лучицький та співавт., Київ). Поглиблено уявлення стосовно патогенетичних аспектів розвитку жирової дистрофії печінки за ЦД 2 типу (проф. В. М. Хворостінка, Харків). Удосконалено підходи до лікування хворих із синдромом діабетичної ступні (проф. Т. І. Тамм, Харків), а також діабетичного кетоацидозу (І. В. Чернявська, Харків). Визначено вплив відхилень від норми маси тіла при народженні

на стан вуглеводного та ліпідного обміну у осіб із ожирінням (д.мед.н. О. О. Хижняк та співавт., Харків), встановлено фактори, що сприяють подовженню тривалості життя хворих на ЦД (с.н.с І. М. Ільїна та співавт., Харків). Заслухано доповідь голови міжнародної діабетичної асоціації України Л. І. Петренко про роль цього товариства в рішенні проблем хворих на ЦД в Україні.

За проблемою тироїдної патології в експерименті встановлено високу тропність до щитовидної залози природних хімічних сполук із ряду триазолопіримідинів, що зумовлює перспективність їх подальшої розробки (д.б.н. Н. Г. Малова та співавт., Харків). Одержано дані, що свідчать про дозозалежний вплив мелатоніну на процеси проліферації та диференцировки тиреотропоцитів із підвищенням адаптаційного потенціалу аденогіпофіза у старих щурів (д.б.н. Г. І. Губіна-Вакулик та співавт., Харків). Визначено, що найбільш виразні остеопоротичні зміни у самців-щурів формуються після орхіектомії за наявності тироксинового гіпотиреозу (к.б.н. І. В. Гопкалова та співавт., Харків).

На популяції жінок пострепродуктивного періоду — мешканок Харківської області з'ясовано особливості впливу відбору у сучасних умовах на динаміку розповсюдженості та структуру клінічних варіантів перебігу вузлового зобу (к.б.н. С. А. Штандель та співавт., Харків-Київ).

На матеріалі, одержаному в результаті операційного лікування, встановлено вікові та статеві морфофункціональні особливості аденом паращитовидних залоз (І. І. Гойденко та співавт., Харків), а також характер патоморфологічних варіантів післяопераційного рецидивного зобу (к.мед.н. В. В. Хазієв та співавт., Харків).

Оцінено стан системи гіпофіз-гонади у чоловіків із клінічними та лабораторними ознаками гіпотиреозу. Встановлено, що приблизно у 30 % хворих із первинним гіпотиреозом формується тестикулярна дисфункція, подібна до гіпергонадотропного гіпогонадізму (д.мед.н. В. О. Бондаренко та співавт., Харків).

У хворих на аутоімунний тиреоїдит встановлено вірогідне підвищення рівнів прозапальних цитокінів ІЛ-8 та ІЛ-17, вміст

яких позитивно корелює з рівнями антитиреоїдних антитіл. Ці дослідження поширюють діагностичні можливості за цієї патології (проф. О. С. Прилуцький та співавт., Донецьк).

Одержано дані про позитивний вплив комплексу селен-метіонін на стан клітинної і гуморальної ланок імунітету у хворих на аутоімунний тиреоїдит (доц. О. А. Гончарова та співавт., Харків).

Однією з найбільш вагомих і складних медико-соціальних проблем сьогодення в Україні є збереження та укріплення репродуктивного здоров'я населення. Цій проблемі на конференції було присвячене окреме засідання. Були представлені результати експериментальних досліджень відносно ефективності похідних 17β -естрадіолу для профілактики та лікування постменопаузального метаболічного синдрому, які свідчать про перспективність застосування таких сполук завдяки їх антиоксидантним, естрогеноподібним та імуномодулюючим властивостям (д.б.н. Н. І. Горбенко та співавт., Харків). В експерименті встановлена позитивна динаміка стану гуморального імунітету у оваріоектомованих тварин на тлі метаболічного синдрому під впливом левамізолу та його похідних (к.б.н. В. В. Козар та співавт., Харків). Встановлено, що введення сироватки кордової крові статевозрілим самцям-щурам з постгістеректомічним синдромом сприяє відновленню гормональної рівноваги, яка не супроводжувалась гальмуванням яєчникового стероїдогенезу (м.н.с. Е. О. Нардид, Харків).

Оцінена та конкретизована ефективність низькоінтенсивного лазерного випромінювання при патосперміях у статевозрілих самців-щурів. Визначено, що до світлотерапії найбільш чутливі такі показники як морфологічна структура та рухливість статевих клітин, що обумовлює доцільність використання такого методу при астенотератоспермії (проф. А. І. Гладкова та співавт., Харків).

Виходячи з того, що за деякої патології вагітності використовують препарати з властивостями інгібіторів фосфодіестеразної активності для покращання стану плаценти, досліджено вплив пренаталь-

ного введення цих засобів на гонадотропну активність гіпофіза самців-щурів різних вікових періодів, у яких встановлено підвищення гонадотропної активності в неонатальному періоді, зниження її в пубертаті і нормалізація у статевозрілих щурів (Л. А. Сиротенко та співавт., Харків).

Погіршення демографічної ситуації в Україні та збільшення числа неплідних шлюбів, зумовлених у значній мірі чоловічим фактором, визначає актуальність проблеми чоловічого гіпогонадізму. Цій проблемі, а саме, ендокринним аспектам ідіопатичної гіпофертильності у чоловіків, методам оцінки функціональних резервів системи гіпофіз-гонади у чоловіків з цією патологією (д.мед.н. В. О. Бондаренко та співавт., Харків), сучасним технологіям гормонотерапії (к.мед.н. А. С. Мінухін та співавт., Харків), визначенню впливу негативних чинників середовища на стан фізичного та статевого розвитку хлопців — мешканців міської та сільської зони (к.мед.н. Г. В. Косовцова та співавт., Харків) були присвячені доповіді науковців ДУ «ІПЕП ім. В. Я. Данилевського АМН України» та ДУ «ІОЗДП АМН України».

Наявність гіперсекреції андрогенів яєчникового походження у жінок із синдромом полікістозних яєчників, яка може спричинити порушення синтезу естрадіолу і, як наслідок, порушення росту фолікулів та процесу овуляції, потребує розробки коригуючої терапії. З таких позицій було визначено механізм впливу на гіперандрогенію у інсулінорезистентних хворих із синдромом полікістозних яєчників за нормальної маси тіла препаратів метформіну (в основному, за рахунок підвищення вмісту в крові глобуліну, зв'язуючого статеві гормони) та регуліну (більшою мірою, за рахунок нормалізації андроген-естрогенних взаємозв'язків та підвищення глобуліну, зв'язуючого статеві гормони) (к.мед.н. Т. Л. Архипкіна та співавт., Харків).

У сучасній практиці метод екстракорпорального запліднення займає провідне місце як допоміжна репродуктивна технологія. Між тим, пошук неінвазивних прогностичних маркерів його успішного проведення на тепер є актуальним. Дослідженням

к.б.н. О. В. Сомової та співавт. (Харків) встановлено, що при екстракорпоральному заплідненні жінок з гіперандрогенією вірогідність завагітнити є значно вищою за умов приведення рівня естрадіолу у них на день запліднення до рівня цього гормону у жінок з нормоандрогенією.

Зроблено внесок у проблему терапії гіперактивного сечового міхура. Встановлено ефективність гормональної внутрішньоскірної терапії естрогенами та прогестероном у пацієнок із первинною цисталгією (д.мед.н. В. В. Россіхін та співавт., Харків).

Інша ендокринна патологія за програмою конференції була представлена нейроендокринними розладами, дисфункцією надниркових залоз, проблемою остеопорозу в практиці ендокринолога.

Д.б.н. Л. О. Бондаренко та співавт. (Харків) в експерименті на кролях встановлено значне посилення продукції ендотеліну в умовах гіпошінеалізму, індукованого тривалим цілодобовим освітленням. Цей факт може розглядатися як важлива ланка в механізмі розвитку артеріальної гіпертонії.

Проведена експериментальна перевірка ролі моноамінів (серотонін, норадреналін, дофамін) та ГАМК-ергічних систем в реалізації нейронами супрахіазматичних ядер впливу на циркадіанний ритм екскреторної функції нирок, яка виступала в якості біологічної тест-системи на наявність і характер циркадіанного ритму. Встановлено, що функціональна активність СХЯ визначається не тільки фотостимуляцією ретино-гіпоталамічного тракту, а й коливанням впродовж доби рівня моноамінів та активності ГАМК-ергічних систем, що реалізується через підвищення секреції аргінін-вазопресину вдень години і мелатоніну — вночі (І. Г. Кушнір, Чернівці).

Доведено, що у дітей з сільвтрачаючою формою вродженої дисфункції кори надниркових залоз розвиток симетричної гіпертрофії міокарда пов'язан із зниженням синтезу ферменту плазматичної мембрани клітин натрій-, калій- АТФази. Більша швидкість зниження активності цього ферменту в серці визначає зниження скорочувальної здатності та формування дилата-

ції серцевих порожнин (проф. А. С. Сенатова та співавт., Харків).

Аналіз віддалених результатів хірургічного лікування хворих з акромегалією за даними клініки ДУ «ШПЕП ім. В. Я. Данилевського АМН України» показав, що у 97,0% хворих після хірургічного лікування клініко-біохімічний контроль захворювання є неадекватним; найбільш частими ускладненнями є недостатність тропних гормонів аденогіпофіза (у 30,0% хворих) та постійна форма ЦД (5,0%). Водночас, рання діагностика сомато-і соматоматотропіном на стадії мікроаденоми підвищує ефективність хірургічного лікування (д.мед.н. О. О. Хижняк та співавт., Харків).

Доповіді проф. В. І. Паньківа (Київ), к.мед.н. І. І. Смірнова (Харків), к.мед.н. О. В. Земляніциної (Харків) були присвячені проблемі остеопорозу. В них подано нові дані відносно взаємозв'язку остеопорозу з ендокринною патологією, нове в діагностиці та лікуванні патології, зокрема, практичні питання використання альфа ДЗ ТЕВА.

Учасники конференції мали можливість ознайомитись із виставкою фармацевтичних фірм. За матеріалами конференції видано збірник тез.

Завершилась конференція підведенням підсумків роботи, прийняттям резолюції та врученням дипломів та грошових премій авторам кращих наукових робіт. *Першу премію* присуджено Ф. Г. Яременко та співавт. (Харків) за доповідь «Підсумки пошуку оригінальних біологічно активних сполук з тиреотропними властивостями». *Другу премію* присуджено Ю. О. Петренко та співавт. (Харків, Тель-Авів) за доповідь «Направлена диференцировка мезенхимальних стромальних клітин жирової тканини людини в інсулін-продукуючі клітини *in vitro*». *Третю премію* присуджено В. Є. Лучицькому та співавт. (Київ) за доповідь «Фільтраційно-екскреторна функція нирок у хворих на метаболічний синдром та цукровий діабет 2 типу» та В. В. Носикову (Москва) за доповідь «Досягнення та перспективи молекулярної генетики цукрового діабету 1 типу».

Премії за постерні доповіді отримали Л. А. Сиротенко та співавт. (Харків) «Гонадотропна функція гіпофізу самців щурів різного віку за умов пренатального фармакологічного блокування фосфодіестеразної активності» та К. В. Таран та співавт. (Харків) «Антиоксидантні властивості нових похідних 17- β естрадіолу *in vitro*».

РЕЗОЛЮЦІЯ

Заслухавши та обговоривши доповіді, представлені за програмою, учасники конференції визначають, що сумісне обговорення нагальних проблем ендокринології науковцями, що займаються фундаментальними та прикладними дослідженнями, і представниками практичної медицини є необхідною формою роботи, яка однаково корисна для обох когорт учасників, бо збагачує їх новими фактами, ідеями та перспективами.

На конференції темою традиційної програмної доповіді обрано актуальну проблему «Підсумки пошуку оригінальних біологічно активних сполук з тиреотропними властивостями», яка потребує визначення найбільш невідкладних з числа невирішених питань і впровадження у практику результатів виконаних досліджень.

Представлений блок даних експериментальних досліджень включав сучасні матеріали, які поглиблюють уявлення щодо етіологічних чинників та патогенетичних механізмів цукрового діабету, метаболічного синдрому, порушень репродуктивної функції, щитоподібної залози, гормон-залежного остеопорозу та старіння.

Заслуговують на увагу роботи щодо поліпшення нейроендокринної регуляції за допомогою мелатоніну, нейропептидів, клітинної терапії, лазеротерапії та гіпоксичного тренування.

В експериментах *in vitro* доведена можливість спрямованого диференціювання мезенхімальних стромальних клітин жирової тканини людини в інсулінпродукуючі, що відкриває нові перспективи в лі-

куванні інсулінзалежного цукрового діабету.

У серії робіт, присвячених експериментальним дослідженням фармакологічної корекції різних ендокринопатій, зокрема, цукрового діабету та його судинних ускладнень, метаболічного синдрому, тиреоїдної патології, представлені дані щодо можливості використання похідних S-N-O –вмістних гетероциклів як потенційних анти-тиреоїдних та тиреоїдстимулюючих засобів; обґрунтовано перспективність застосування сполук із антиоксидантними, естрогеноподібними та імунomodуючими властивостями для профілактики та лікування постменопаузального метаболічного синдрому, що може представляти практичну значимість.

Підсумовано досягнення та перспективи генетики. Представниками наукових шкіл клінічної ендокринології уточнені деякі патогенетичні ланки розвитку пізніх ускладнень ЦД, а саме:

- представлено патогенетично обґрунтовані критерії ранньої діагностики кардіальної патології у дітей, хворих на ЦД;
- проведено багатофакторний аналіз взаємозв'язку патогенетичних складових ЦД 2 типу, що впливають на формування гіпертрофії лівого шлуночка;
- визначено асоціативний зв'язок урікемії з іншими компонентами метаболічного синдрому;
- розроблено діагностичний алгоритм для раннього виявлення діабетичної енцефалопатії.

Поглиблено уявлення про роль аутоімунних порушень — складової патогенезу ендокринопатій, як монопатології (цукрового діабету, аутоімунного тиреоїдиту), так і поліендокринного синдрому.

Виявлено вплив імунокоригуючої терапії АІТ на клітинну та гуморальну ланки імунної відповіді. Встановлено патоморфологічні форми післяопераційного рецидивного зоба у хворих на хірургічну патологію щитоподібної залози, а також морфологічні особливості аденом парашитовидних залоз.

Визначено зв'язок між меланопродуючою функцією та процесом статевого дозрівання у підлітків-хлопчиків із дифузним нетоксичним зобом.

В зв'язку з погіршенням за останні роки демографічної ситуації в країні та зростанням неплідних шлюбів збереження і укріплення репродуктивного потенціалу населення є однією з найважливіших медико-соціальних проблем України. У серії робіт, присвячених проблемам чоловічого гіпогонадізму, розроблено деякі аспекти патогенезу чоловічої гіпофертильності. Поряд з аналізом порушень у формуванні статевого розвитку підлітків, представлені дані щодо ефективності патогенетичної терапії, спрямованої на відновлення репродуктивного здоров'я.

Встановлена залежність позитивного результату екстракорпорального запліднення (вірогідність розвитку вагітності) від ступеня попередньої нормалізації рівнів естрогенів в сироватці крові, лептину і глобуліну, зв'язуючого статеві гормони, в фолікулярній рідині навколо ооцитів.

Доведена ефективність десенсебілізуючої внутрішньошкірової терапії фракціями естрогенів та/або прогестерону у жінок з синдромом гіперактивного сечового міхура.

За даними клініки ДУ «ІПЕП» за останні 20 років проаналізовано віддалені наслідки хірургічного лікування хворих на акромегалію. Визначені найбільш часті ускладнення цього методу лікування.

У новонароджених дітей з сільвтрачаючою формою вродженої дисфункції кори наднирників виявлені патогенетичні чинники ремодулювання міокарда.

Конференція постановила

1. Визнати правомірним вибір теми програмної доповіді, яка є актуальною і потребує визначення першочергових невідкладних заходів щодо поліпшення репродуктивного здоров'я чоловіків.

2. Вважати за доцільне включити до переліку пріоритетних наукових досліджень наступні проблемні питання:

- роль генетичного фактору у ініціації та формуванні характеру перебігу ендокринних захворювань;
- використання біопрепаратів з ало- та ксеногенних тканин і клітин ембріофетоплацентарного комплексу;
- розробка та удосконалення патогене-

тично обґрунтованих алгоритмів ранньої діагностики та лікування ендокринних захворювань та їх ускладнень;

— механізми розвитку автоімунної ендокринної патології.

3. Вважати за необхідне враховувати результати експериментальних та прикладних досліджень в роботі по удосконаленню стандартів діагностики та лікування ендокринних захворювань та їх ускладнень.

ПРОЕКТ «ШКОЛИ САМОКОНТРОЛЮ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ»

Перший крок до європейських стандартів життя людей з діабетом

19 березня 2010 року компанія Санофі-Авентіс презентувала програму «Діабет. Допоможемо разом», метою якої було покращення якості життя людей з діабетом. Поєднуючи європейський досвід медичного обслуговування та стандарти соціальної відповідальності ЄС, у партнерстві з Асоціацією дитячих ендокринологів України, кафедрою діабетології НМАПО ім. П. Л. Шупика та Українською Діабетичною Федерацією, компанія Санофі-Авентіс започаткувала проект «Школи самоконтролю цукрового діабету», метою якого є створення стандартизованої системи навчання хворих на цукровий діабет в Україні.

Підтримання активної життєвої позиції хворого на цукровий діабет є однією із найважливіших завдань медичної галузі сьогодні, адже «хвороба XXI століття» набирає обертів в усьому світі, і Україна теж не стала виключенням. Так, за інформацією МОЗ України, станом на 1 січня 2009 р. в Україні зареєстровано більше мільйона хворих на цукровий діабет, що складає 2,4 % чисельності населення, а кількість людей з не діагностованою патологією перевищує офіційну статистику у 3–4 рази. Останніми роками невпинно збільшується кількість хворих дітей, особливо віком до 5 років, які потребують лікування препаратами інсуліну¹.

Як зазначає Жан-Поль Шоєр, генеральний директор Санофі-Авентіс в Україні:

«Школи самоконтролю — це один із ключових проектів нашої програми «Діабет. Допоможемо разом». Наша стратегічна мета — аби люди з діабетом могли жити повноцінним життям. Ми хочемо, щоб вони щодня отримували задоволення від того, що не потрібно змінювати звичайний спосіб життя в залежності від лікування. Самоконтроль — важлива складова діалогу між пацієнтом та лікарем, без якої будь-яке лікування втрачає свою ефективність. Саме тому ми надаємо людям з діабетом ефективний інструментарій, який дозволить їм самостійно регулювати харчування, фізичні навантаження тощо, а значить — ефективно контролювати захворювання і тим самим значно покращувати якість свого життя».

У свою чергу, Наталія Зелінська, Головний дитячий ендокринолог МОЗ України, президент Асоціації дитячих ендокринологів України підкреслила важливість Школи саме для маленьких пацієнтів: «Цей проект покликаний забезпечити необхідними знаннями людей з цукровим діабетом, адже більше 50 % успіху лікування залежить від способу життя пацієнта, його режиму харчування тощо. Особливо це важливо для дітей. Саме у дитинстві ми формуємо звички, які залишаються з нами на все життя. Отримавши певні навички того, як організувати своє життя, людина з діабетом не матиме жодних перешкод у виборі професії, спілку-

¹Постанова КМУ «Про затвердження Державної цільової програми «Цукровий діабет» на 2009–2013 роки».

ванні тощо. Дуже важливо, щоб навчання в Школах самоконтролю було уніфікованим, щоб люди з діабетом по всій Україні мали однаковий доступ до необхідної їм інформації — до цього ми і прагнемо».

19–20 березня 2010 року пройшов перший етап проекту «Школи самоконтролю цукрового діабету» — навчання лікарів-ендокринологів, психологів та медичних сестер, а також надання їм всіх необхідних методичних матеріалів. Крім того, Санофі-Авентіс забезпечує кожну Школу самоконтролю персональним комп'ютером задля більш ефективної організації навчального процесу.

Планується почати роботу в декількох регіонах, а згодом, оцінивши перші результати, розповсюдити цей проект на всю Україну, як це передбачено державною програмою «Цукровий діабет».

Школи для дорослих відбудуться у 11 містах України — Київ, Дніпропетровськ, Харків, Одеса, Львів, Макіївка, Суми, Запоріжжя, Вінниця, Севастополь, Сімферополь. Протягом року у них будуть навчатися 1080 пацієнтів. Навчання у Школі складатиметься з освоєння чотирьох модулів та триватиме один місяць.

Школи для дітей відкриваються у п'яти містах України — Київ, Дніпропетровськ, Харків, Одеса, Львів. 60 дітей будуть навчатися у школах протягом цього року. Структура викладання також складається із модулів і триває один місяць. Влітку, завдяки Санофі-Авентіс, учні дитячих Шкіл самоконтролю отримають можливість відпочити

та оздоровитись у санаторіях м. Миргорода. А вже восени буде підбито перші підсумки проекту та, за необхідності, скореговано навчальну програму. Лікарі-ендокринологи зможуть пересвідчитись, як вплинуло навчання у Школах на їхніх пацієнтів: чи змінився глікемічний профіль, чи зменшились або збільшились дози інсуліну, чи не розвинулись ускладнення.

Створення «Шкіл самоконтролю цукрового діабету» є першим проектом програми «Діабет. Допоможемо разом», яка триватиме в Україні протягом всього року і включатиме в себе низку проектів, спрямованих на покращення якості життя людей, хворих на цукровий діабет.

Санофі-Авентіс планує й надалі здійснювати підтримку людей з діабетом, аби надати їм можливість жити повноцінним та яскравим життям, в якому не потрібно буде відмовлятися від улюблених речей заради лікування.

Про групу Санофі-Авентіс

Санофі-Авентіс є одним з лідерів фармацевтичної індустрії в світі та фармацевтичною корпорацією № 1 у Європі. Будучи дослідницькою організацією світового рівня, Санофі-Авентіс займає лідируючі позиції у провідних терапевтичних сферах, а саме: лікування серцево-судинних та онкологічних захворювань, тромбозу, діабету, захворювань центральної нервової системи, а також у виробництві вакцин. Санофі-Авентіс зареєстрована на паризькій (EURONEXT PARIS: SAN) та нью-йоркській (NYSE: SNY) біржах.

Контакти для отримання інформації:

Людмила Бабич,

менеджер з корпоративних комунікацій

Тел: + 38 044 354 20 00

E-mail: lyudmyla.babych@sanofi-aventis.com

ОБРАЗЦЫ ОФОРМЛЕНИЯ ПРИСТАТЕЙНОГО СПИСКА ЛИТЕРАТУРЫ (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006)¹

1. Книги, монографии

1.1. Один автор

Корпачев В. В. Инсулин и инсулинотерапия [Текст] / В. В. Корпачев. — К.: РИА Триумф, 2001. — 453 с.

1.2. Два или три автора

Кузин М. И. Местное обезболивание [Текст] / М. И. Кузин, С. Ш. Харнас. — М.: Медицина, 1982. — 144 с.

1.3. Четыре автора

Основы создания гибких автоматизированных производств [Текст] / Л. А. Пономаренко, Л. В. Адамович, В. Т. Музычук, А. Е. Гридасов. — К.: Техніка, 1986. — 144 с.

1.4. Пять и более авторов

Криохирургия [Текст] / Н. Г. Малова, Н. И. Хвисюк, Л. И. Маслина [и др.]. — Х.: Скорпион, 2000. — 63 с.

1.5. Книги, опубликованные под редакцией

Болезни органов эндокринной системы [Текст] / под ред. И. И. Дедова. — М.: Медицина, 2000. — 564 с.

1.6. Переводные книги

Харанри Л. Патология туберкулеза в пожилом возрасте [Текст] / Л. Харанри, К. Сцемьни; пер. с англ. М. А. Качарунского, А. М. Мороза. — М.: Медицина, 1986. — 247 с.

2. Статья из книги

Морозова К. И. Влияние сукцината натрия на реакцию альвеолярного фагоцитоза и задержку кварцевой пыли в легких крыс при хронической ингаляционной экспозиции [Текст] / К. И. Морозова // Профессиональные болезни пылевой этиологии. — Свердловск, 1991. — С. 32–39.

3. Статья из журнала

Бондаренко В. А. Мужской гипогонадизм: современные подходы к диагностике [Текст] / В. А. Бондаренко, Е. В. Лучицкий, Ю. И. Караченцев // Пробл. эндокрин. патології. — 2007. — № 2. — С. 85–97.

4. Статья из других изданий

Эффективность использования солнцезащитных средств при боковом естественном освещении в промышленных зданиях [Текст] / Е. А. Никишина, И. Г. Коваленко, Н. В. Пономарева [и др.] // Научно-технический прогресс и охрана труда: сб. науч. работ ин-тов охраны труда ВЦСПС. — М., 1983. — С. 94–96.

5. Тезисы

Згурская О. С. Библиотечно-информационное обслуживание специалистов области в условиях централизации [Текст] / О. С. Згурская, Л. Б. Долиная // Роль службы научной медицинской информации в реализации системы мер, направленных на увеличение продолжительности жизни и трудовой активности людей: тез. респ. науч. конф., Киев, 19–22 апр. 1982 г. — К., 1982. — С. 69–70.

6. Патент

Пат. 25616 UA, МПК А61К 31/195 (2007.01), А61К 31/355 (2007.01). Спосіб лікування гіпофертильності невизначеного генезу у чоловіків [Текст] / Ю. І. Караченцев, В. О. Бондаренко, Н. О. Карпенко [та ін.] (UA); заявник і патентовласник Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського АМН України (UA). — № у 200704552; заявл. 24.04.07; опубл. 10.08.07, Бюл. № 12. — 3 с.

7. Автореферат диссертации

Медведев В. Е. Ультразвуковые исследования в комплексной диагностике хронического панкреатита и рака поджелудочной железы [Текст]: автореф. дис. ... д-ра мед. наук: 14.00.27, 14.00.05 / Медведев Виктор Евгеньевич; Киев. гос. ин-т усоверш. врачей. — К., 1988. — 42 с.

¹См. также. Образцы оформления: http://www.ukrbook.net/prykl_bib_zap.pdf.
Текст ДСТУ: http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm.